

Στις 18.12.2009, η Πρωτοβουλία Πολιτών, η οποία δημιουργήθηκε το καλοκαίρι, αποτελούμενη από πολίτες των Ιωαννίνων που αντιτίθενται στις ρατσιστικές και νεοναζιστικές ενέργειες, μετά από τους βανδαλισμούς στο εβραϊκό νεκροταφείο της πόλης, διοργάνωσε δύο εκδηλώσεις με τον γενικό τίτλο «Τα Γιάννενα θυμούνται». Η πρώτη εκδήλωση έγινε το μεσημέρι μπροστά στο νεκροταφείο, όπου δεκάδες πολίτες δημιούργησαν μία ανθρώπινη αλυσίδα περιφρούρησης (φωτογραφία), δίνοντας με τον τρόπο αυτό ένα ξεκάθαρο και σαφές μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση, ότι οι κάτοικοι των Ιωαννίνων έχουν μνήμη και κρίση και στέκονται απέναντι σε όσους επιβουλεύονται την ιστορία της.

Στην εκδήλωση, έκτος από την αυθόρμητη προσέλευση απλών πολιτών, συμμετείχαν ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλέκος Καχριμάνης, ο αντινομάρχης κ. Παντελής Κολόκας, οι δημοτικοί σύμβουλοι Στέφανος Ζούμπας, Δημήτρης Θεμελής, Ντίνος Σιάκαρης, ο νομαρχιακός σύμβουλος Χρ. Μαντάς, ο γραμματέας της Ν.Ε. του Συνασπισμού Κ. Βενέτης, ο τ. δήμαρχος Αλέκος Σόφης και πολλοί εκπρόσωποι φορέων και πανεπιστημιακοί.

Κατά την εκδήλωση ο κ. Χρήστος Γρίβας, ένας εκ των πρωταγωνιστών της ιδέας για τη συγκρότηση της Πρωτοβουλίας Πολιτών, σε σύντομη τοποθέτησή του δήλωσε πως τα Γιάννενα αποδεικνύουν ότι μπορούν και θέλουν να περιφρουρήσουν την ιστορία τους και επεσήμανε χαρακτηριστικά: «Τα Γιάννενα ήταν πάντα μία πολυπολιτισμική κοινωνία, που σέβεται τις θρησκείες, ανεξάρτητα από κόμματα, ιδεολογίες και φιλοσοφίες. Στέλνουν ένα μήνυμα περιφρούρησης της ιστορίας και του πολιτισμού της πόλης και στους Ρωμανιώτες εβραίους ότι η πόλη τους θεωρεί αναπόσπαστο μέρος της και πως όσα συνέβησαν θα αποτελέσουν μακρινό παρελθόν».

Στην εκδήλωση συμμετείχε και ο πρόεδρος της Ι.Κ. Ιωαννίνων κ. Μωϋσής Ελισάφ, ο οποίος εξέφρασε τις ευχαριστίες της Κοινότητας προς τους διοργανωτές και τους πολίτες που συμμετείχαν δηλώνοντας χαρακτηριστικά: «Εκδηλώσεις όπως η σημερινή είναι η καλύτερη απάντηση σε όσους νοσταλγούς του φασισμού, του ρατσισμού και του αντισημιτισμού επιδιώκουν να γυρίσουν την πόλη αιώνες πίσω. Η Ι.Κ. Ιωαννίνων που προσπαθεί με τα λίγα μέσα που έχει να συντηρήσει τη μνήμη απέναντι στη λήθη εκφράζει την ευγνωμοσύνη της σε όσους της συμπαραστάθηκαν στις δύσκολες αυτές ώρες».

Επίσης σε ανακοίνωση που έστειλε ο δήμαρχος Ανατολής κ. Γιάννης Εμμανουηλίδης, ο οποίος δεν μπόρεσε να παρευρεθεί στην εκδήλωση, σημειώνει πως επειδή το εβραϊκό νεκροταφείο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορίας της πόλης, η βεβήλωσή του από ανθρώπους που δε σέβονται την ιστορία του τόπου είναι απαράδεκτη και κατακριτέα και ότι ο Δήμος Ανατολής είναι συμπαραστάτης των πολιτών στον αγώνα που δίνουν για την προάσπισή του.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας η Πρωτοβουλία Πολιτών διοργάνωσε εκδήλωση στην αίθουσα της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, κατά την οποία μίλησαν επιστήμονες, ερευνητές και συγγραφείς βιβλίων για τα Γιάννενα και την Ισραηλιτική Κοινότητα, εστιάζοντας κυρίως σε ιστορικά και επιστημονικά δεδομένα για το εβραϊκό στοιχείο στην Ελλάδα.

Οι ομιλίες ξεκίνησαν με την κα Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας στο ΑΠΘ, η οποία μίλησε για το πώς παρουσιάζεται στη λογοτεχνία το Ολοκαύτωμα των Γιαννιωτών Εβραίων και ακολούθησε η παρουσίαση της κας Ελένης Κουρμαντζή, η οποία αναφέρθηκε στο «σύστημα διάθεσης» των περιουσιακών στοιχείων των Γιαννιωτών Εβραίων μετά τη σύλληψή τους και την εκτόπισή τους στα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Στη συνέχεια μίλησαν οι συγγραφείς κ. Σάββας Μιχαήλ, ο οποίος ανέλυσε την ιστορική πορεία των Ρωμανιωτών Εβραίων από το μεσαίωνα και μετά, με αρκετές φιλοσοφικές προεκτάσεις και η κα Ευτυχία Νάχμαν, η οποία κατάγεται από εκεί και μετέφερε τις πιο ζωντανές μαρτυρίες για τη ζωή των Εβραίων στα Γιάννενα και τη δοκιμασία τους στην Κατοχή.

Ακολούθησαν, οι κ. Απόστολος Παπαϊωάννου, αρχιτέκτονας και Γιώργος Σιομπότης, συγγραφέας, οι οποίοι αναφέρθηκαν στην αρχιτεκτονική και την παιδεία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Ιωαννίνων.

Τέλος, ο συγγραφέας Μιχάλης Σπέγγος μίλησε για τον τρόπο με το οποίο θα διατηρηθεί η μνήμη του Ολοκαυτώματος τονίζοντας πως «Όταν οι μάρτυρες πάψουν να υπάρχουν, το λόγο θα πάρει η λογοτεχνία και η ιστοριογραφία».

Στην ενδιαφέρουσα αυτή εκδήλωση, την οποία παρακολούθησε πλήθος κόσμου, παρευρέθηκε και ο πρόεδρος του Κ.Ι.Σ. κ. Μωϋσής Κωνσταντίνης, ο οποίος απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό.